
INNY WYMIAR MUZYKI

Polska, Armenia, Gruzja: Kapela ze Wsi Warszawa, Dogma, Folk Band Bani

org. Białostocki Ośrodek Kultury

W 1918 roku, wśród krajów które mogły cieszyć się swoją na nowo odzyskaną państwowością były: Polska, Gruzja i Armenia. Przypomni o tym koncert, podczas którego usłyszymy czołowe zespoły z tych trzech krajów.

Kapela ze Wsi Warszawa – wielokrotnie nagradzany folkowy zespół muzyczny. Istnieje od 1997 roku. Na jego repertuar składają się awangardowe interpretacje muzyki tradycyjnej z szeroko pojętego terenu Mazowsza. Mimo wierności tradycyjnym technikom gry i śpiewu, pełne inwencji wykonania dawnych utworów brzmią zaskakująco awangardowo i są w pełni zrozumiałe dla współczesnego odbiorcy. Choć w instrumentarium kapeli słyszymy tradycyjne instrumenty – skrzypce, cymbały, baraban, bęben obręczowy – brzmią one wyjątkowo nowocześnie a muzycy nie boją się zestawiać ich choćby z DJ'ami.

Grupa ma na koncie siedem płyt: *Hop Sa Sa* (1998), *Wiosna Ludu* (2002), *Wykorzenie* (2004), *Wymixowanie* (2008), *Infinity* (2008), *NORD* (2012) i *Święto Słońca* (2015).

Siłą Kapeli są koncerty, których zespół zagrał setki w ponad 40 krajach, na pięciu kontynentach. Od Osaki, Tokio i Tajpej poprzez Sydney, Moskwę, Paryż, Lizbonę, Sтамбул, Algier po Nowy Jork, Chicago, Los Angeles, Toronto i Vancouver. W teatrach, klubach i na wielkich festiwalach.

Folk Band Bani – popularna gruzińska grupa istniejąca od 2011 roku. „Bani” w języku gruzińskim oznacza niską nutę. W tradycyjnym śpiewie przynależy ona śpiewakowi o najniższym głosie, cała pieśń musi z nią współgrać. Gruzini traktują sztukę śpiewu z wielkim namaszczeniem i uważają, że powinni się nią zajmować wyłącznie mężczyźni.

Członkowie grupy pochodzą z różnych części Gruzji. W swoim repertuarze mają pieśni z różnych regionów kraju, jak również tradycyjne pieśni innych narodów Kaukazu. Śpiewają o tym, co jest bliskie każdemu mężczyźnie: o miłości, kobietach, winie, przyjaźni i ojczyźnie.

W 2015 roku nagrali pierwszą piosenkę *Rachuli*, która cieszyła się w Gruzji dużą popularnością. Ich następny singiel, *Caucasian Ballad*, zdobył już międzynarodową sławę. Pełen wigoru taniec, wspaniałe głosy i słoneczna, gruzińska energia zjednują zespołowi fanów na całym świecie!

Skład zespołu:

Mate Pirtskhelava – śpiew, panduri

Raul Bitsadze – śpiew, panduri

Besik Metreveli – śpiew, akordeon

Goga Nikoladze – gitara basowa

Gela Gogishvili – śpiew

Besik Kvitsiani – śpiew, klawisze

Beqa Miqadze – bęben

Dogma – zespół założyli w 2008 roku w Erywaniu dwaj znani armeńscy muzycy: basista Vardan Grigoryan i gitarzysta Heno Grigoryan. Obaj grali wcześniej w legendarnej na Kaukazie grupie Manic Depressive Psychosis (MDP). Później dołączyli do nich kolejni muzycy. Jest ich tylko czworo, ale podczas koncertów wydaje się, że na scenie gra cała muzyczna armia!

W 2009 roku wydali swój pierwszy album *Ethnic-Methnic*, pięć lat później – *Under Dogma*. W 2016 roku ukazała się ich trzecia płyta *Na Ne*.

Muzyka Dogmy to fuzja ormiańskich melodii ludowych i metalu progresywnego. W jednej chwili może przenieść słuchaczy z majestatycznych kaukaskich szczytów do słonecznego brzoskwiniowego sadu. To agresywne rify, etniczny klimat i psychodeliczny nastrój, otulone delikatnym kobiecym wokalem.

Skład zespołu:

Heno Grigoryan – gitara, teksty

Zara Gevorgyan – wokół, teksty

Vardan Grigoryan – gitara basowa, produkcja

Gor Avetisyan – perkusja

Serge Melkonyan – dźwięk

Echoes: Hang Em High, Guo Gan, Fumie Hihara

org. Białostocki Ośrodek Kultury

12-osobowa orkiestra kameralna wykona przygotowany specjalnie na festiwal koncert, podczas którego usłyszymy aranżacje autorskiej muzyki międzynarodowego tria Hang Em High oraz kompozycji inspirowanych dawną i dzisiejszą kulturą Indochin i Japonii. Ideą projektu jest przedstawienie muzyki jako źródła inspiracji do poszukiwań własnej tożsamości, uchwycenie wielu stylistyk nowoczesnego jazzu, muzyki improwizowanej oraz kultur Dalekiego Wschodu.

Oprócz tria Hang Em High, w skład którego wchodzi: Bond (Polska), Alfred Vogel (Austria) i Lucien Dubuis (Szwajcaria), wystąpią także chiński muzyk Guo Gan, grający na tradycyjnym instrumencie erhu, japońska artystka Fumie Hihara, grająca na koto oraz Eklektik Ensemble w składzie: Miłosz Rutkowski – wibrafon, Igor Pietraszewski – flet shakuhachi, Adam Bławicki – saksofon barytonowy, Jan Kantner – saksofon, Piotr Hałaj – tuba.

Hang Em High – trio zainicjował Bond, wrocławski basista, lider zespołu Miloopa, założyciel platformy Eklektik Session. Korzysta głównie z basu dwustrunowego, definiując niskie low-rockowe brzmienie tria. Na bębnach i instrumentach perkusyjnych gra Alfred Vogel, który oprócz projektów solowych Vogelperspektive współpracuje z czołową europejskiego jazzu, Matsem Gustafssonem, Peterem Evansem, Kalle Kalimą i Peterem Madsenem. Na saksofonach i klawirach – Lucien Dubuis, obecny na scenie jazzowej i muzyki improwizowanej od wielu lat (ponad 20 albumów w dorobku). Listę muzyków z którymi współpracuje, otwierają Marc Ribot, Hans Koch, Daniel Humair, Richie Beirach, Barry Guy. Nowy album Hang Em High *Tres Testosterones* ukazał się w 2017.

Guo Gan – urodził się w chińskim mieście Shenyang. Grę na erhu – tradycyjnym chińskim instrumencie – upowszechniał w różnych krajach, dzięki czemu stał się rozpoznawalny i miał okazję grać z wieloma wybitnymi artystami. Guo Gan stawia swój ulubiony instrument na pierwszym planie i po mistrzowsku dostosowuje jego brzmienie do dowolnego repertuaru, zespołu, hali koncertowej i publiczności, nie zapominając jednak o swoich chińskich muzycznych korzeniach. W ten sposób pozostaje wierny naukom otrzymanym za młodu od swojego ojca, Guo Jun Minga, który sam był mistrzem gry na erhu. Można go usłyszeć z najlepszymi orkiestrami świata, występował m.in. w Carnegie Hall, Avery Fisher Hall, Lincoln Center w Nowym Jorku, Symphony Hall w Chicago i w Victoria Concert Hall.

Fumie Hihara – grę na koto zaczęła w wieku 9 lat. Po ukończeniu Tokyo National University of Fine Art and Music (specjalizacja: wykonawstwo muzyki na koto i shamisen) rozpoczęła działalność solową. Komponuje muzykę na koto, pisze teksty, występuje w sztukach teatralnych i filmach. Bierze udział w badaniach nad japońskim starożytnym koto o nazwie Haniwa-goto. Nagrała cztery płyty w Japonii i Francji, występowała na

scenach Opéra National de Lyon, Festival Bourge, Palais de Congres, Musee Guimet.

Bouillon Group: Sto minut / One hundred minutes

org. Galeria Arsenał w Białymstoku

Praca gruzińskiego kolektywu artystycznego Bouillon Group to instalacja dźwiękowa zatytułowana *Sto minut*, tematycznie nawiązująca do setnych rocznic odzyskania niepodległości przez Polskę i Gruzję. Hymny narodowe oraz gruzińskie pieśni patriotyczne zostaną zaprezentowane w uwspółcześnionej aranżacji, w postaci elektronicznej muzyki klubowej. Tytułowe 100 minut to planowany czas trwania wydarzenia – także nawiązujący do tej ważnej w obu krajach rocznicy.

Jak piszą artyści: *Minęło 100 lat od ogłoszenia pierwszej demokratycznej Republiki* [Demokratyczna Republika Gruzji, utworzona 26 maja 2018, istniała do lutego 1921]. *Jesteśmy na etapie przywracania pamięci utraconej podczas trwania systemu sowieckiego. Bouillon Group, poprzez muzykę i zabawę, podejmie próbę wypełnienia tych czarnych dziur i przywrócenia utraconej pamięci.*

Bouillon Group – gruziński kolektyw artystyczny. Jego członkowie – Natalia Vatsadze, Teimuraz Kartelishvili, Vladimer Lado Khartishvili, Konstantine Kitiashvili, Ekaterina Ketsbaia i Zurab Kikvadze – tworzą multimedialne projekty partycypacyjne: od instalacji w przestrzeni publicznej po akcje performatywne. Ich prace są oparte na wzajemnych oddziaływaniach przestrzeni, wyobraźni, seksualności i historii.

Narodny Albom

org. Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Młodzieży Uczących się Języka Białoruskiego AB-BA

Spektakl złożony z etiud teatralnych do piosenek z muzycznego projektu *Narodny Albom*. Wystąpią w nim członkowie koła teatralnego w języku białoruskim „Zabawa w teatr”.

Narodny Albom to „wyśpiewana” historia białoruskiego przygranicznego miasteczka w latach 20. i 30. XX stulecia. To wyidealizowany świat stworzony przez grupę niezależnych białoruskich artystów.

Cezary Goliński: „Twórcą koncepcji przedsięwzięcia i autorem większości słów piosenek był miński grafik, designer, poeta i tłumacz Michał Aniempadystau... Nowemu projektowi jego uczestnicy nadali nazwę *Narodny Albom* – *Album Ludowy*. Był on nie tylko nowy, ale też nowatorski: miał stać się muzyczną wyprawą na tereny przedwojennego polsko-sowieckiego pogranicza; furtką do świata, któremu kres położyła II wojna światowa, a pamięć o nim zatarły lata komunistycznej propagandy... Spektakl stał się sensacją, a piosenki – przebojami, które w celu popularyzacji języka cytowali na lekcjach białoruskiego nauczyciele. Z powodu jednak rzekomo antyradzieckiej tematyki *Narodny Albom* nie zaistniał na wielkich scenach, w radiu i telewizji. Pozostał legendą drugiego obiegu.”

Taste The East 2018

org. Stowarzyszenie Pogotowie Kulturalno-Społeczne

Występy artystów reprezentujących najbardziej aktualne nurty współczesnej muzyki elektronicznej – od techno, przez electro, aż po ambient. To prawdziwa okazja, by uważnie przyrzeć się temu, jak prezentuje się obecnie scena muzyki elektronicznej w Europie Wschodniej – scena, która nieustannie rośnie i dojrzewa. Taste The East to cykliczne wydarzenie, którego myślą przewodnią jest również – obok występów muzyków i

DJ-ów – umacnianie relacji, a także współpracy między twórcami rodzimymi i pochodzącymi z pozostałych krajów Europy Środkowej. TTE oznacza rozwój, współpracę i relacje – wydarzenie jest skrojone z myślą nie tylko o publiczności, ale również o artystach, promotorach i kuratorach sztuki.

Artyści: Kreep (BY), Beat L (BY), Karma Details (UA), Kameu (LT)

INNY WYMIAR FILMU

Pokaz filmu *Manasses* (reż. Jean Mihail, Rumunia 1925, 54') z muzyką na żywo Danaga (RO)

Prelekcja przed filmem: Mihai Fulger (Filmoteka Rumuńska)

org. Białostocki Ośrodek Kultury

Pokaz zorganizowany przy współpracy z Rumuńskim Instytutem Kultury w Warszawie oraz Filmoteką Rumuńską.

Lelia, młoda Żydówka z Bukaresztu zakochuje się w chrześcijaninie Matei. Mieszkający w sztetlu dziadek Manasses i mieszkający w Bukareszcie świeccy rodzice sprzeciwiają się tej relacji. Leila ulega naciskom i opuszcza mężczyznę, którego kocha. Zgadza się też wyjść za mąż za Żyda. W dniu ślubu wszystko się jednak zmienia...

Mocny, dramatyczny film gwiazdy i ojca rumuńskiego niemego kina, Jeana Mihaila, oparty jest na sztuce teatralnej, która długo była zakazana ze względu na swój „delikatny” temat. Biorąc pod uwagę antyżydowską atmosferę w Rumunii w pierwszej połowie XX wieku, *Manasses* jest również odważnym arcydziełem, ukazującym napięcia między konformizmem kulturowym a separatyzmem w społeczności żydowskiej na początku XX wieku.

Danaga (Daniel Aga) – muzyk mieszkający i tworzący w Kluż-Napoce w Rumunii, łączący w swojej muzyce jazz, funk, hip-hop, house, techno i rumuński folklor. Grając na różnych instrumentach i używając technik samlowania, próbuje przesuwać granice między tymi gatunkami. Współpracował z wieloma rumuńskimi artystami, takimi jak Florin Târlea, Mihai Pop, Mircea Florian czy Subcarpati. Tworzy ścieżki dźwiękowe do spektakli teatralnych i krótkich filmów animowanych, gra na żywo do archiwalnych niemych filmów.

Mihai Fulger – krytyk filmowy i kurator z Bukaresztu. Ma na koncie ponad 1000 tekstów o kinie. Członek Stowarzyszenia Krytyków Filmowych działającego w ramach Związku Rumuńskich Filmowców (UCIN) i Międzynarodowej Federacji Krytyków Filmowych (FIPRESCI), a od 2018 roku – także Europejskiej Akademii Filmowej (EFA). Współpracuje z wieloma rumuńskimi festiwalami filmowymi. Jako przedstawiciel FIPRESCI zasiadał w jury wielu festiwali filmowych (m.in. w Berlinie, Busan, Kluż, Gijón, Sztokholmie, Warszawie).

Pokaz filmu *Licu. Rumuńska historia* (reż. Ana Dumitrescu, Rumunia 2017, 87')

Słowo wstępne przed filmem: Mihai Fulger (Filmoteka Rumuńska)

org. Białostocki Ośrodek Kultury

Pokaz zorganizowany przy współpracy z Rumuńskim Instytutem Kultury w Warszawie.

Skomplikowana historia Rumunii opowiedziana przez pryzmat życia 92-letniego mężczyzny. Licu żyje dziś samotnie w domu pełnym fotografii i przedmiotów, które przywołują wspomnienia. Ukochana żona, wakacje z przyjaciółmi, choroby i śmierć, a to wszystko w cieniu wojny i totalitarnej władzy partii komunistycznej. Opowieść o miłości, starości, przemijaniu, a przede wszystkim o tym, jak historia kraju potrafi odcisnąć piętno na życiu zwykłych ludzi.

Pokaz filmu Zabliźnione serca (reż. Radu Jude, Rumunia / Niemcy 2016, 141')

Słowo wstępne przed filmem: Mihai Fulger (Filmoteka Rumuńska)

org. Białostocki Ośrodek Kultury

Pokaz zorganizowany przy współpracy z Rumuńskim Instytutem Kultury w Warszawie.

Film na motywach autobiograficznej powieści Maxa Blechera.

Latem 1937 roku, dwudziestokilkuletni Emanuel zostaje skierowany do sanatorium nad Morzem Czarnym, gdzie leczy się gruźlicę kości. Leczenie polega na bolesnych nakłuciach kręgosłupa, które przykuwają go do łóżka rehabilitacyjnego. Powoli jednak Emanuel przyzwyczaja się do szpitalnych niewygód, tym bardziej, że odkrywa, iż w sanatorium można żyć pełnią życia. Zaprzyjaźnia się z nowymi ludźmi, angażuje się w rozmowy, głównie polityczne. Przeżywa nawet romantyczną przygodę, a tymczasem na zewnątrz, w rumuńskim społeczeństwie do głosu dochodzą skrajnie prawicowe i nacjonalistyczne tendencje.

INNY WYMIAR SZTUKI

Projekt fotografia – wystawy, warsztaty, happening

Prowadzenie: Bogdan Kiwak, Marcin Sarota

org. Białostocki Ośrodek Kultury

Warsztaty fotograficzne dla osób zainteresowanych bio artem i tych, które chciałyby się dowiedzieć, czy możliwe jest „wychodowanie” fotografii bez użycia aparatu fotograficznego.

Wzorując się na uprawach biologicznych, uczestnicy warsztatów – pod okiem fotografików – założą plantację. Po upływie doby zbiorą organiczne fotogramy i zatrzymają proces naświetlania.

Wystawa fotografii organicznej autorstwa Bogdana Kiwaka i Marcina Saroty – prezentuje fotografię powstałą techniką bezkamerową. Dodatkowo zwizualizowany zostanie efekt białostockich warsztatów, uwzględniających miejscowe rośliny.

Wystawa fotografii otworkowej – niebanalna dokumentacja przestrzeni miejskiej podczas Dni Sztuki Współczesnej w 2005 roku. Przypomnienie tej czasoprzestrzeni w odmiennej aranżacji.

Happening Foto-Lab-Lodówka – w procesie artystycznego recyklingu sprzęt AGD zostanie zamieniony w aparat fotograficzny (camera obscura). Obiekt działa jak instant camera. Po zrobieniu sobie portretu, uczestnik wchodząc do wnętrza lodówki zobaczy cykl powstawania fotografii.

Bogdan Kiwak – interesuje się fotografią klasyczną i eksperymentowaniem odnoszącym się do podstaw

fotografii. Współpracuje z Projektem Karpaty Magiczne. Prezentował swoje prace w Polsce, Niemczech, Rumunii, Słowenii, Węgrzech oraz na Słowacji. Prowadzi autorskie warsztaty m.in. fotografii otworkowej i fotografii bezkamerowej. Realizuje cykle fotografii przyrodniczych, podróżniczych i koncertowych. Współtwórca Grupy Twórczej „Widzi Się” oraz Festiwalu Fotografii „Widzi Się” w Starym Sączu. Od kilku lat tworzy instrumenty z bzu czarnego.

Marcin Sarota – najczęstszy zakres jego fotograficznej działalności to „archeologia fotografii” (techniki non-camerowe, fotografia organiczna, pinhole, solarigrafia). Zajmuje się także grafiką, plakatem i malarstwem. Ma na koncie wystawy indywidualne i zbiorowe. Pomysłodawca i współorganizator, razem z Markiem Styczyńskim i Bogdanem Kiwakiem, projektu „Trio Organiczne”.

Hubert Czerepok: *Początek*

org. Galeria Arsenał w Białymstoku

Wystawa składa się z trzech instalacji wideo. Pierwsza z nich to trzykanałowa projekcja zrealizowana na miejscu wykopalisk w Karahan Tepe w Turcji, gdzie odkryto najstarsze miejsce kultu datowane na 10 tysięcy lat przed naszą erą, uważanego za kolebkę osadnictwa. Kolejną realizacją jest trzykanałowe wideo *Kontynuacja* będące wizualną opowieścią o sieci poprzemysłowych kolejek linowych w gruzińskim mieście Cziatura, działających niemal nieprzerwanie od 1953 roku, zbudowanej w celu transportu górników pracujących w okolicznych kopalniach. Tytuł wystawy zaczerpnięty został z kolejnej pracy wideo – filmu paradokumentalnego przedstawiającego badania DNA pierwszych Piastów i hipotezy dotyczącej ich obcego rodowodu, która pojawiła się już w XIX wieku.

W prezentowanych na wystawie pracach fikcja miesza się z nauką, wielość hipotez i teorii poszerza nasze spojrzenie na rzeczywistość, złożoną i niejednoznaczną, i powoduje, że pytanie o źródła pozostaje otwartym.

Hubert Czerepok – artysta sztuk wizualnych, autor instalacji, fotografii, obiektów i filmów. Profesor nadzwyczajny na Wydziale Malarstwa i Nowych Mediów Akademii Sztuki w Szczecinie, kierownik Pracowni Filmu Eksperymentalnego. Bada anomalie, rzeczy dziwne i wymykające się kontroli, analizuje konstrukcje determinujące ludzkie zachowania, tropi konspiracyjne teorie i zjawiska paranormalne, szuka reguł Wielkiego Spisku, miesza historię z utopią. Z wyjątkową erudycją i poczuciem humoru balansuje na granicy ironicznego dystansu i autentycznego zaangażowania.

Foto splendid Costică Acsinte

Prelekacja podczas otwarcia wystawy: Cezar Popescu, odkrywca i opiekun kolekcji Costică Acsinte
org. Białostocki Ośrodek Kultury

Wystawa zorganizowana przy współpracy z Rumuńskim Instytutem Kultury w Warszawie.

Constantin C. Axinte (1897-1984), znany pod pseudonimem Costică Acsinte, którym sygnował wiele swoich fotografii, po wybuchu I wojny światowej zaciągnął się na ochotnika jako fotograf wojenny. Należał do sekcji fotograficznej 1 Eskadry Lotnictwa. W 1930 roku otworzył studio fotograficzne Foto Splendid Acsinte w mieście Slobozia. Do 1950 roku używał szklanych klisz (zwłaszcza AGFA), a następnie błon ciętych i filmu 35 mm i 120 mm. W 1960 roku przeszedł na emeryturę i wkrótce potem jego studio zostało zburzone. Costică Acsinte nie przestał jednak fotografować, głównie okolic Slobozii i wsi Grivita, przemieszczając się często na rowerze.

Pozostawił po sobie około 5.000 negatywów fotograficznych na szklanych kliszach, znacznie mniejszą liczbę błon ciętych i nieznaną liczbę odbitek fotograficznych, znajdujących się u rodzin osób, które sfotografował. Większość odbitek jest opatrzona na odwrocie pieczęcią studia Foto Splendid Acsinte. Zbiór zdjęć, które można będzie zobaczyć na wystawie, przedstawia codzienne życie w Rumunii – pracę oraz sposób spędzania wolnego czasu i rozrywki Rumunów w latach 1930-1950.

Cezar Popescu – były prawnik, założyciel organizacji pozarządowej, która zajmuje się głównie projektami digitalizacyjnymi – kolekcja zdjęć Costicy Acsinte to najbardziej z nich znany. Pracuje jako asystent parlamentarzysty w rodzinnym mieście Slobozia. Drukarz i fotograf z zamiłowania.

Maryna Batsiukova: *Własne historie*

org. Białostocki Ośrodek Kultury

Seria zdjęć *Własne historie* powstała w 2005 roku, gdy Maryna Batsiukova zainteresowała się powszechnie spotykanymi, ale rzadko podpisanymi starymi rodzinnymi portretami.

Na wystawie zobaczymy wykonane przez artystkę fotografie zdjęć, jakie – eksponowane mniej lub bardziej uroczyście – można do dziś zobaczyć w każdym domu, zarówno tym wielkomiejskim, jak i tym na białoruskiej prowincji. Obejrzymy też fotografie porcelanowych portretów z jednej z wielu białoruskich nekropolii.

W pewnym sensie zdjęcia te uchwyciły fragmenty duszy, wnętrza, charakteru nieżyjących już ludzi. Błysk w oku bezimiennych bohaterów to główny temat zdjęć Maryny. Nie wiemy, gdzie i kiedy zostały wykonane zdjęcia utrwalone na fotografiach, ale dzięki twórczemu działaniu artystki teraźniejszość spotkała się z przeszłością.

Maryna Batsiukova (ur. 1961, Mińsk, Białoruś) – zajmuje się głównie fotografią dokumentalną i konceptualną. Głównymi tematami jej prac jest życie codzienne, stan jednostki oraz relacje człowieka z otaczającą nas rzeczywistością społeczną.

INNY WYMIAR TEATRU

Teatr Czrevo: *Pozory*

org. Fundacja Teatr Czrevo

Ekspresjonistyczny seans wystawienia ciała na próbę. Wystawienia na próbę środowiska, które styka się z ciałem oraz przedmiotów, z którymi obcuje ciało. Ciało to POZORY.

Spektakl inspirowany postacią niespełnionej XIX-wiecznej poetki rosyjskiej Julii Żadowskiej, która urodziła się bez rąk i całe jej życie było zmaganiem się z kalectwem i próbą wybicia się jako literatka.

Bogaty życiorys artystki osadzony jest w trudnych czasach. Arystokratka, silna i zbuntowana, ale niepełnosprawna zupełnie nie pasuje do rzeczywistości rosyjskiej kobiety, która powinna znać swoje miejsce w hierarchii społecznej. Julia Żadowska próbowała przebić się, walczyć z twardą ręką ojca, samodzielnie kształtować swoją drogę. Wybór bohaterki monodramu jest nieprzypadkowy – Julia Żadowska znana jest na Podlasiu z prawosławnej poezji religijnej, śpiewanej przez chóry prawosławne (jej wiersze są w tzw. „bohohłaśnikach”).

Spektakl, poruszający temat kobiecej cielesności i ograniczeń z nim związanych, osadzony w kulturze arystokracji Imperium Rosyjskiego XIX wieku, realizowany jest przy pomocy środków współczesnego teatru lalek.

Reżyserem spektaklu jest Jura Dziwakoŭ-Duszewski, który wraz z Tatianą Dziwakową, scenografką spektaklu, tworzy eksperymentalny teatr formy Laboratory Figures Oskar Schlemmer. Muzykę napisał Eryk Arłou-Szymkus, związany z wieloma muzycznymi projektami, na stałe grający w orkiestrze Akademickiego Teatru im. Janki Kupały w Mińsku. W spektaklu występuje Joanna Troc z podlaskiego Teatru Czevo.

Malenki Theater: *Cemach*

org. Towarzystwo Przyjaciół Kultury Żydowskiej w Białymstoku

Biograficzny spektakl według scenariusza i reżyserii Michaela Teplitskiego o twórcy Narodowego Teatru Izraela Habima. Spektakl powstał w koprodukcji Teatru Habima i Malenki Theater.

To oparta na osobistej korespondencji Nachuma Cemacha z żoną, protokołach i wspomnieniach współpracowników Cemacha, nieprosta historia pierwszego teatru grającego w języku hebrajskim, oraz jego twórcy, poczynając od półprofesjonalnych początków istnienia w Białymstoku, rozwoju teatru pod opieką Konstantego Stanisławskiego i Jewgienija Wachtangowa w Moskwie, poprzez tournée po Europie i USA, aż po Palestynę. To również przejmująca historia tytułowego bohatera, który nie pogodził się ze zmieniającymi się okolicznościami dziejowymi.

Spektakl miał swoją premierę w 2017 roku. Malenki Theater, prowadzony przez Teplitskiego, to laureat wielu międzynarodowych festiwali teatralnych, swoje sztuki prezentuje w całej Europie.

Ze strony *Wirtualny Sztetl*: Nachum Dawid Cemach, po śmierci ojca w 1909 roku przeniósł się z rodziną do Białegostoku, gdzie uczył języka hebrajskiego. Założył wtedy trupę teatralną pod nazwą Ha-bima ha-iwrit (hebr. Scena hebrajska), z którą wystawił sztukę *Musar naar ra* (hebr. Moralność złego nastolatka; autor: I. Barkan). Spektakl zapisał się w historii teatru żydowskiego jako pierwsza sztuka w jęz. hebrajskim wystawiona w Imperium Rosyjskim. W 1912 roku, Cemach wraz z Menachemem Gnessinem zebrali amatorską trupę Ha-lahaka ha-dramatit ha-iwrit (hebr. Hebrajska scena dramatyczna), która wystawiła sztukę Osipa Dymowa *Ha-noded ha-nichi* (hebr. Wieczny wędrowiec; reż. I. Bertonow). Sztukę tę zagrano także w 1913 roku w Wiedniu podczas XI Kongresu Syjonistycznego. Spektakl został przyjęty przez publiczność dość chłodno, ale za to zyskał uznanie krytyki... Cemach zasłynął jako uznany reżyser, organizator, aktor i gorący propagator odrodzenia języka hebrajskiego, któremu starał się przywrócić wymowę sefardyjską, najbliższą starożytnemu brzmieniu. Od swoich aktorów wymagał ciężkiej pracy, troszczył się też o wysoki poziom repertuaru, współpracował więc z wieloma utalentowanymi dramaturgami i tłumaczami, którzy przekładali sztuki specjalnie na potrzeby Habimy.

Mohylewski Obwodowy Teatr Lalek: *Hamlet*

org. Białostocki Teatr Lalek

Dla wszystkich tych, którzy spodziewają się zobaczyć klasyczny szekspirowski dramat o dręczonym wątpliwościami bohaterze, „Hamlet” Mohylewskiego Obwodowego Teatru Lalek może być nie lada niespodzianką. Mohylewska inscenizacja „Hamleta” przypomina bowiem bardziej komiks, a nawet hollywoodzki przebój kinowy, niż klasyczny dramat. Szekspirowskie „być albo nie być” w sztuce reżyserowanej przez Ihara Kazakoŭa zamienia się w „jeśli nie ja, to kto?”.

Bohaterami sztuki są grabarze – osoby, których głównym zajęciem jest kopanie grobów. Postacie te wnoszą w szaleńczą historię o śmierci, zemście, namiętności, zdradzie i wynikających z nich wielkich napięciach psychicznych, nowe „elementy”, takie jak izolacja czy niespotykany rodzaj spokoju. Wspomniane „elementy” są nawiązaniem do naszej współczesności, kiedy to w coraz większym stopniu izolujemy się od otaczającego nas świata oraz rzadziej doświadczamy silnych emocji podczas zetknięcia ze sztuką. Ale nawet w tym, zdaje się zastygłym i znajdującym się w ciągłym w letargu towarzystwie, któregoś dnia rodzi się Hamlet...

Ihar Kazakoŭ – białoruski reżyser i aktor młodego pokolenia. Absolwent Państwowej Białoruskiej Akademii Sztuki (2006, specjalność: reżyser teatru lalek). Już w trakcie studiów reżyserował spektakle na podstawie tekstów Gorkiego, Maeterlincka, Ostrowskiego i Janki Kupały. Po studiach objął stanowisko głównego reżysera w Mohylewskim Obwodowym Teatrze Lalek, od 2009 roku jest jego dyrektorem artystycznym. Kazakoŭ to laureat wielu nagród i wyróżnień, wyreżyserował około 25 sztuk.

Mohylewski Obwodowy Teatr Lalek – teatr założony w 1976 roku w Mohylewie. Teatr specjalizuje się w spektaklach dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Na jego repertuar składają się spektakle wykorzystujące oryginalne środki wyrazu, pracę z różnego rodzaju lalkami, maskami, żywy plan, światło czy nowoczesne technologie. Spektakle realizowane przez Teatr są prezentowane na festiwalach w całej Europie, zdobywając liczne nagrody.

***Pupile* – spektakl taneczny**

org. Fundacja Pro Anima

Jednym z najbardziej widocznych następstw naszej potęgi jest moc czynienia bezcennym tego, co samo w sobie nic nie jest warte, i to wtedy, gdy nam się to podoba – Ludwik XIV

Dwór Króla Słońce i współczesne korporacje. Pozornie odmienne światy i konwencje łączą niezmiennie ludzkie dążenia, pragnienia i emocje. Fascynujący mechanizm uległości i władzy, przywilejów i kar ma się w XXI wieku równie dobrze, jak w epoce Ludwika XIV. Jak radzą sobie z nim jednostki? Jak kształtują się grupy?

Spektakl *Pupile* łączy technikę tańca współczesnego i dworski balet figuratywny. Owo połączenie silnie eksponuje kontrast pomiędzy nienaturalnie pięknym ciałem poddanym dyscyplinie formy baletowej i autentycznym ruchem, którego głównym celem jest wyrażenie emocji. Kunszt zespołu tanecznego podkreśli muzyka nadwornego kompozytora Ludwika XIV, a zarazem twórcy francuskiej opery narodowej – Jean-Baptisty Lully’ego, wykonywana na żywo przez barokową orkiestrę Zespołu Muzyki Dawnej „Diletto” pod batutą Anny Moniuszko. Jego dzieła, które wzbudziły podziw XVII-wiecznej Europy, do dziś zachwycają, a przez swój taneczny charakter wymykają się ramom czasowym, tworząc niezwykle pomost pomiędzy współczesnością a przeszłością.

Na widzów czeka niezwykle uczta dla uszu, ale także i oczu, a to za sprawą zarówno choreografii Karoliny Garbacik, jak i scenografii oraz kostiumów autorstwa Pavla Hubicki, którymi nawiązuje do wzorów królujących w barokowej Europie.

Fragmenty tekstów wykorzystane w spektaklu pochodzą ze sztuk Moliera: *Świętoszek*, *Mizantrop* i *Uczone białogłowy*.

Maria Żynel, Paula Czarnecka: *Kukrzysko*

org. Maria Żynel, Paula Czarnecka

Spektakl dla widzów dorosłych

Kukrzysko to pogorzelisko, zgliszcza, miejsce, w którym kiedyś stał dom. To określenie staropolskie, do dziś jeszcze istniejące w gwarze.

Spektakl jest swego rodzaju wspólnym seanssem. Widownia jest zaproszona do ciasnego lokum, w którym dwie zagadkowe staruszki budzą się do życia po długiej przerwie. W kameralnej atmosferze, w pomieszczeniu szczelnie wypełnionym różnego rodzaju drobiazgami widownia uczestniczy w ciągu sekretnych czynności, które składają się na pewien niespotykany rytuał. Funkcjonujące między przeszłością a teraźniejszością staruszki, niczym lokalne szamanki, przywołują skryte w swojej rupiecie postaci: słowiańskie bóstwa, złośliwe demony i zjawy. W dodatku arsenał środków, których używają daleko wykracza poza okoliczne zwyczaje... Cemu ma służyć tak osobliwy ceremoniał? Kim tak naprawdę są staruszki? Przed czym się ukryły? Gdzie jest i czym jest tytułowe kukrzysko?

Mamy nadzieję, że zechcecie poszukać odpowiedzi na te pytania w trakcie bytności w naszej chacie – piszą autorki spektaklu.

reżyseria: Maria Żynel

scenografia: Maria Żynel / Paula Czarnecka

muzyka: Zbigniew Rusiłowicz

projekcje: Łukasz Krysiwicz

reżyseria światła: Bogusław Kasperuk

występują: Paula Czarnecka/Maria Żynel / Paulina Karczewska (video)

Maria Żynel – wywodzi się z Teatru Malabar Hotel (wcześniej Kompania Doomsday). Współpracuje z zespołami niezależnymi i teatrami instytucjonalnymi jako reżyserka, scenografka i aktorka. Jednocześnie odnajduje się jako performerka, reżyserka krótkich form filmowych oraz śpiewaczka (zespół Południce). Tworzy też własne projekty niezależne (m.in. spektakl/koncert „Stany skupienia” w BTL).

Paula Czarnecka – wcześniej związana z Teatrem Wierszalin, obecnie niezależna aktorka i reżyserka. Współpracuje z Teatrem Latarnia z Białegostoku, Teatrem Klepisko ze Skowieszynka k/Lublina, Fundacją Uniwersytetu w Białymstoku, Stowarzyszeniem Twórczym Sztuk Puk Sztuka z Rzeszowa, a także z instytucjami kultury i festiwalami, prowadząc warsztaty teatralne dla osób w różnym wieku. Realizuje też własne inicjatywy niezależne (m.in. spektakl „Innym razem” w Teatrze Baj Pomorski w Toruniu).

Obie twórczynie są absolwentkami Wydziału Sztuki Łaskarskiej Akademii Teatralnej im. A. Zelwerowicza w Warszawie, na której pracują obecnie jako asystentki.

INNY WYMIAR MODY

Inny wymiar mody

org. Stowarzyszenie na rzecz Muzeum Mody i Tekstyliów ITE w Białymstoku

Pokazy mody przygotowane m.in. we współpracy z sekretariatem Fashion Week w Kazachstanie.

Zaprezentowane zostaną autorskie kolekcje mody artystów z Kazachstanu oraz Polski. Będzie to swoiste dzieło, które zaciera granice, eksponuje podobną pasję, jaką jest moda.

Zeken Moda – marka z Kazachstanu. Główny projektant, Kairolla Abishev, łączy stylistykę charakterystyczną dla regionu kaukaskiego z europejską elegancją, tworzy ubrania dla kobiet i mężczyzn. Swoje kolekcje prezentował na Kaskhstan Fashion Week w Astanie, Fashion Week w Moskwie oraz w Paryżu. W Polsce zaprezentuje się po raz pierwszy.

Jacob (Jakub Bartnik) – zwycięzca pierwszej edycji programu Project Runway (TVN). Projektant mody, działający pod pseudonimem Jacob Birge oraz założyciel marki Jacob Birge Vision, nominowanej w 2013 roku do dwóch międzynarodowych nagród: WGSN Global Fashion Awards (najbardziej prestiżowej platformy modowej na świecie) i Scottish Fashion Awards. Markę charakteryzuje ultranowoczesne podejście do mody, odzwierciedlające współczesną kobietę i jej potrzeby. Marka dwukrotnie pokazywała swoje kolekcje podczas Londyńskiego Tygodnia Mody, gdzie zyskała uznanie stylistów i mediów. Jej projekty były prezentowane m.in. w magazynach „Vogue China”, „Elle”, „Glamour Germany”, „Harper’s Bazaar”, „Trendland”, „Wonderland”, „Idol” i „Fabulous”.

Aneta Popławska – projektantka mody, stylistka. Absolwentka projektowania ubioru w Międzynarodowej Szkole Kostiumografii i Projektowania Ubioru w Warszawie oraz zarządzania i inżynierii produkcji na Politechnice Białostockiej. Charakterystyczne dla jej projektów jest łączenie nowoczesnych technologii i sztuki. Dotychczasowe kolekcje powstawały z wykorzystaniem tkanin technicznych, technologii laserowego cięcia, aktualnie twórczość projektantki skupia się wokół druku 3D. Popławska prezentowała swoje autorskie kolekcje m.in. w ramach Fashionable East w Białymstoku, Gali Amber Look w Gdańsku, Alegorii Kultury Trójmiejskiej, Sopot Summer Fashion Days, Festiwalu Open Mind Fashion and Design w Gdańsku. Każdą kolekcję traktuje bardzo osobiście, jako formę komunikacji ze światem. Dziś ważne jest też, aby inspirować się kobietami i inspirować inne kobiety.

Punktem wyjścia jej najnowszej kolekcji jest postać Ateny – jedynej bogini na Olimpie zajmującej się tkactwem i wyszywaniem, które to rzemiosła opanowała do mistrzostwa i przekazała ludzkości. Jako patronka sprawiedliwej wojny oraz mądrości jest uosobieniem siły, walki i inteligencji. Jej imię to także anagram imienia Aneta.

Kolekcja łączy tradycyjne rzemiosło z nowoczesnymi technologiami. Oprócz ręcznie wykonanych haftów, projekty są wzbogacone o elementy drukowane techniką 3D i nawiązujące do takich atrybutów bogini jak liście oliwne i włócznia. Sylwetki przedstawione na wybiegu to swoista emanacja siły, wyrażonej odważnymi połączeniami tkanin transparentnych z nieprzezroczystymi i asymetrycznymi cięciami. Ich kolorystyka utrzymana jest w szlachetnych odcieniach szarości, złota, czerni i czerwieni.

INNY WYMIAR SPOŁECZNOŚCI

Maria Żynel & Julita Charytoniuk: Kawałki (z) miasta – przewodnik muzyczny – spacer, koncert
org. Maria Żynel, Julita Charytoniuk

Autorki o swoim performansie: „Spacer po centrum Białegostoku, podczas którego w dobrze znanych

dzisiejszym mieszkańcom miasta miejscach, symbolicznie oddamy głos jego dawnym mieszkańcom. Nawiązując do historii, atmosfery, tkanki językowej i kulturowej spróbujemy odnaleźć *genius loci* tych charakterystycznych punktów, często mijanych podczas codziennych wędrówek. Bazując na lokalnych tradycjach muzycznych, spróbujemy przenieść się w czasie, spojrzeć na nasze miasto z dumą oraz czułością, a jednocześnie z dystansem i poczuciem humoru.”

Pomysł i reżyseria: Maria Żynel

Pomysł i przygotowanie wokalne: Julita Charytoniuk

Wykonawcy:

Julita Charytoniuk, Maria Żynel – śpiew

Piotr Fiedorowicz – skrzypce

Daniel Lasecki – śpiew, tuba

Jacek Mazurkiewicz – kontrabas

Zbigniew Rusiłowicz – cymbały, perkusjonalia

Karol Zalewski – akordeon

Andrzej Tarasewicz – przewodnik

Awesome bikes – Custom Bikes – galeria, wypożyczalnia

org. Adrian Łucejko – Custom Bikes, Białostocki Ośrodek Kultury

Rowery typu custom, zaprojektowane i od początku do końca stworzone w Białymstoku przez Adriana Łucejkę, to coś więcej niż tylko zwykłe jednoślady. Fantazyjnie i unikatowo zaprojektowana forma ramy i wszystkich podzespołów tworzy wspólną i zgraną całość, oddając piękno wykonania i komfort jazdy. W galerii i wypożyczalni można będzie osobiście porozmawiać z projektantem, który swoje rowery tworzy z pasją od 2009 roku, a także wynająć któryś z bcykli na przejażdżkę po mieście.

Adrian Łucejko o marce, którą stworzył: „Adrian Łucejko – Custom Bikes to coś więcej niż tylko firma oferująca unikatowe rowery. To przede wszystkim styl życia i wielka pasja do tworzenia niepowtarzalnych i komfortowych rowerów typu custom, czyli w skrócie wyjątkowe, robione na zamówienie. Doświadczenie zdobyte przez ostatnie 9 lat w projektowaniu, tworzeniu rowerów od początku do końca oraz dużej wyobraźni w procesie twórczym daje praktycznie nieograniczone możliwości oraz warte uznania realizacje i rzesze zadowolonych klientów, ceniących sobie dobry design.

Tworzymy rowery, począwszy od ołówka i kartki, a kończąc na dokręcaniu ostatniej śrubki i regulacji kierownicy. Dbamy o każdy detal, kolorystykę i efekt wizualny, przywiązując szczególną uwagę do komfortu i satysfakcji z jazdy przyszłego właściciela roweru. Każdy rower zawsze jest inny i podkreśla także charakter swojego właściciela. To Ferrari wśród rowerów.

Uznajemy zasadę, że dobry design to taki, gdzie dobry wygląd łączy się z funkcjonalnością i wygodą użytkownika. Nasze motto to: Trafić w gust.”

Znikające miejsca i ludzie – spacer edukacyjny

org. Galeria im. Sleńdzińskich w Białymstoku

Kontynuacja realizowanego od ośmiu lat projektu „Znikające miejsca i ludzie”, odkrywającego – za sprawą spacerów edukacyjnych – ślady ulic, budynków oraz historii ludzi ważnych dla tożsamości historycznej i kulturowej Białegostoku. Projekt unaocznia spacerowiczom, jak wiele miejsc w naszym mieście całkowicie zmieniło swój wygląd lub zwyczajnie zniknęło, ustępując miejsca nowym rozwiązaniom urbanistycznym. Tegoroczny spacer obejmie Park Zwierzyniecki, jego uczestnicy poznają lepiej to miejsce i jego ciekawą historię, sięgającą końca XIX wieku.

100 x sztuka – mozaika wolnych kultur – strefa wydarzeń rodzinnych

org. Stowarzyszenie Kulturalne „Pocztówka”

Projekt skierowany głównie do młodych odbiorców, by już od najmłodszych lat uczyć ich ciekawości innych kultur, tolerancji i kreatywnej zabawy. Działania o charakterze rodzinnym, interaktywnym, dostosowanym do wieku i percepcji uczestników, by także osoby dorosłe towarzyszące dzieciom i przechodnie znaleźli dla siebie ciekawe propozycje.

W programie: spektakle, filmy z muzyką na żywo, zajęcia manualne. Animatorami będą polscy i ukraińscy artyści oraz animatorzy z Włoch, Francji i Hiszpanii.

1.09.2018 (sobota)

godz. 14.00 A3Teatr: „Bałwanki” (45') – spektakl rodzinny

godz. 14.45-18.00 Sztuka Tworzenia: „Cyrkowe impresje” – warsztaty zręcznościowe

godz. 15.00-15.30 A3Teatr: „Siedmiomilowe kroki do sztuki” – warsztat zręcznościowy

godz. 15.30-17.00 A3Teatr: „Sweet dreams” – interaktywny happening

godz. 16.00-17.00 Wędrowna Wytwórnia Zdarzeń: „Opowieści z nieistniejących światów” (60') – opowieści i warsztaty muzyczne

godz. 17.00-18.00 „Poduszkowe Przytulanki” i „Czytanie bajek” – bajki z różnych stron świata

godz. 18.00-18.45 A3Teatr: „Syn Księżycy”

godz. 18.45-19.30 Wędrowna Wytwórnia Zdarzeń: „Opowieści z nieistniejących światów” – opowieści i warsztaty muzyczne

godz. 19.30 A3Teatr: „Słońce na Wschodzie, na Zachodzie Księżyc. Sen o nocy letniej” – parada lampionów

2.09.2018 (niedziela)

godz. 14.00-14.45 A3Teatr: „Danse Macabre” – parada teatralna

godz. 15.00-18.00 Sztuka Tworzenia: „Cyrkowe impresje” – warsztaty zręcznościowe

godz. 15.30-16.30 „Poduszkowe Przytulanki” i „Czytanie bajek” – bajki z różnych stron świata

godz. 16.00-18.00 A3Teatr: „Sweet dreams” – interaktywny happening

godz. 16.30-17.30 Wędrowna Wytwórnia Zdarzeń: „Opowieści z nieistniejących światów” – opowieści i warsztaty muzyczne

godz. 17.30-18.00 A3Teatr: „Siedmiomilowe kroki do sztuki” – warsztat zręcznościowy

godz. 18.00-19.00 Wędrowną Wytwórnia Zdarzeń: „Opowieści z nieistniejących światów” – opowieści i warsztaty muzyczne